

Briselē, 21.6.2017.
SWD(2017) 237 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES

{COM(2017) 335 final}
{SWD(2017) 236 final}

Kopsavilkums
Noteikumu par starpniekiem veicamu informācijas obligātu izpaušanu ietekmes novērtējums
A. Rīcības nepieciešamība
Pamatojums. Kāda problēma tiek risināta?
Nesen notikušajās dokumentu noplūdēs ir atklājies, kā konkrēti starpnieki ir aktīvi palīdzējuši saviem klientiem izmantot agresīvas nodokļu plānošanas shēmas, lai samazinātu nodokļu slogu un paslēptu naudu ārzonās. Pārredzamības trūkums atvieglo darbību konkrētiem starpniekiem, kuri ir iesaistīti agresīvu nodokļu plānošanas shēmu veicināšanā un pārdošanā. Šā iemesla dēļ dalībvalstis cieš zaudējumus un nereti piedzīvo nodokļu bāzes samazināšanos, jo peļņa, kas parasti tiktu gūta un būtu apliekama ar nodokli šo valstu teritorijā, tiek novirzīta uz zemu nodokļu valstīm. Konstatētā problēma ir tāda, ka starpnieki izstrādā un veicina konkrētas nodokļu plānošanas shēmas un nodokļu maksātāji tās izmanto, lai apietu nodokļus vai izvairītos no to maksāšanas.
Ko paredzēts panākt ar šo iniciatīvu?
Kad šī iniciatīva tiks īstenota, paredzams, ka valstu nodokļu iestādes saņems savlaicīgu informāciju par to, ka tiek izstrādātas un izmantotas iespējami agresīvas nodokļu plānošanas shēmas ar pārrobežu elementu. Sagaidāms, ka iestādes gūs labumu no šīs savlaicīgās izpaušanas un varēs nekavējoties rīkoties, lai aizkavētu shēmas, kas būtu uzskatāmas par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, piemēram, savlaicīgi grozīt valsts nodokļu tiesību aktus vai veikt kādu konkrētu nodokļu revīziju.
Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība?
Pieredze liecina, ka valstu noteikumi pret agresīvu nodokļu plānošanu nevar būt pilnīgi efektīvi, jo tie ir vērsti uz iespējami prettiesisku shēmu iekšzemes dimensiju. Daudzām struktūrām, kas izstrādātas, lai panāktu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ir pārrobežu dimensija, un tās ietver apliekamā ienākuma novirzīšanu uz zemu nodokļu valstīm. Kapitāla un personu mobilitāte aizvien palielinās, īpaši tādā integrētā tirgū kā ES. Tādējādi ES var labāk nekā jebkura dalībvalsts atsevišķi nodrošināt šīs informācijas apmaiņas sistēmas efektivitāti un pilnīgumu.
B. Risinājumi
Kādi normatīvi un nenormatīvi politikas risinājumi ir apsvērti? Vai kādam risinājumam tiek dota priekšroka? Pamatojums
Ir novērtēti dažādi politikas risinājumi pēc tādiem kritērijiem kā lietderīgums, efektivitāte un saskaņotība salīdzinājumā ar bāzes scenāriju. Vēlamais risinājums ir prasība dalībvalstīm i) noteikt nepārprotamu pienākumu obligāti izpaust savas valsts nodokļu iestādēm iespējami agresīvas nodokļu plānošanas shēmas ar pārrobežu elementu; ii) nodrošināt, lai dalībvalstu nodokļu iestādes automātiski apmainītos ar šo informāciju ar pārējo dalībvalstu nodokļu iestādēm, izmantojot īpaši izstrādātu mehānismu.
Kuru risinājumu kurš atbalsta?
Šī iniciatīva ir guvusi vispārēju atbalstu no dalībvalstīm, NVO un privātpersonām. Darījumdarbības ieinteresēto personu grupas un starpnieki pilda bažas par to, ka trūkst skaidrības par iniciatīvu un iespējamo administratīvo slogu.
C. Vēlamā risinājuma ietekme
Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?
Prasība ziņot saskaņā ar obligātu informācijas izpaušanas režīmu varētu atturēt starpniekus no iesaistīšanās agresīvās nodokļu shēmās. Arī nodokļu maksātāji mazāk vēlēšies veidot vai izmantot šādas shēmas, ja tie zinās, ka par šīm shēmām būs jāziņo saskaņā ar obligātu informācijas izpaušanas režīmu. Pašlaik nodokļu iestādēm ir ierobežotas zināšanas par ārvalstu nodokļu plānošanas shēmām, un šādi dati varētu sniegt tām savlaicīgu informāciju, lai tās varētu ātri reaģēt ar operatīviem pasākumiem un tiesību aktu un/vai regulējuma izmaiņām. Turklāt šo informāciju varētu izmantot riska novērtēšanai un revīzijai.
Kādas ir vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galveno risinājumu izmaksas)?
Paredzēts, ka informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm salīdzinoši viegli varētu notikt ar pašreizējām ziņošanas un informācijas apmaiņas shēmām, piemēram, par iepriekšējiem nodokļu nolēmumiem, kuras jau pastāv saskaņā ar DAS. Izmaksas par starpniekiem būtu nelielas, jo saskaņā ar režīmu valsts iestādēm sniedzamā informācija būtu

jau pieejama informācijas kopsavilkuma lapās, kuras tie nodrošina nodokļu maksātājiem, lai izskaidrotu shēmu.
Kā tas skars uzņēmumus, MVU un mikrouzņēmumus?
Iniciatīva skars visus uzņēmumus un radīs vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES. Tiešai ietekmei uz MVU būtu jābūt mazākai, jo šādi uzņēmumi ir mazāk iesaistīti agresīvās nodokļu plānošanas shēmās. Paredzētie noteikumi turpretī varētu ietekmēt lielus uzņēmumus, kuri darbojas pārrobežu mērogā.
Vai tiks būtiski ietekmēti valstu budžeti un pārvaldes iestādes?
Kopumā vidējā termiņā iniciatīvai vajadzētu palielināt/nodrošināt nodokļu ieņēmumus, dalībvalstīm ieviešot pasākumus cīņai pret to rezidentu praktizētu nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un atturot no agresīvu nodokļu plānošanas shēmu izmantošanas.
Vai būs kāda cita būtiska ietekme?
Tā kā pasākums ir minēts arī starptautiskos ieteikumos, kas apstiprināti G20, šīs iniciatīvas īstenošana nodrošina ES atbilstību tiem.
D. Turpmākie pasākumi
Kad politika tiks pārskatīta?
Saskaņā ar DAS 27. pantu Komisija iesniedz ziņojumu par direktīvas darbību reizi piecos gados. Pirmais ziņojums ir gaidāms līdz 2018. gada 1. janvārim. Ierosinātais DAS grozījums attiecībā uz starpniekiem veicamu informācijas obligātu izpaušanu tiks novērtēts pārskatīšanā, kura tiks pabeigta līdz 2023. gada 1. janvārim.